

EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 1.8.2011
KOM(2011) 481 v konečném znění
2011/0209 (COD)

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 1698/2005, pokud jde o některá ustanovení týkající se finančního řízení pro některé členské státy, jejichž finanční stabilita je postižena či ohrožena závažnými obtížemi

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Trvající finanční a hospodářská krize zvyšuje tlak na vnitrostátní finanční zdroje a členské státy snižují své rozpočty. V této souvislosti je obzvláště důležité zajistit bezproblémové provádění programů rozvoje venkova, které poskytují reálné ekonomice finanční pomoc.

V důsledku problémů s likviditou způsobených rozpočtovými omezeními je provádění programů nicméně často problematické. To platí zejména v těch členských státech, které byly krizí postiženy nejvíce a obdržely finanční pomoc z mechanismu platební bilance (BoP) pro země, jež nejsou součástí eurozóny, nebo v rámci programu z evropského mechanismu finanční stabilizace (EFSM) pro země eurozóny. Až dosud si finanční pomoc v rámci těchto mechanismů vyžádalo šest zemí a ty se s Komisí dohodly na makroekonomickém ozdravném programu. Maďarsko obdrželo finanční pomoc v roce 2009, ale v roce 2010 od ozdravného programu ustoupilo. Zbývajících zeměmi jsou Rumunsko a Lotyšsko využívající BoP a Portugalsko, Řecko a Irsko využívající EFSM (dále jen „země zapojené do programu“).

Aby se napomohlo těmto členským státům pokračovat v provádění programů na místě a uvolňovat prostředky na projekty, obsahuje současný návrh ustanovení, která by umožnila zvýšit sazbu příspěvků Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) použitelnou na programy rozvoje venkova v těchto členských státech až na maximální úroveň 95 % způsobilých veřejných výdajů v regionech způsobilých podle konvergenčního cíle, nejvzdálenějších regionech a na menších ostrovech v Egejském moři a na úrovni 85 % způsobilých veřejných výdajů v ostatních regionech na dobu, během níž se na tyto země vztahují mechanismy podpory. Tím se členským státům poskytnou dodatečné finanční zdroje a usnadní další provádění programů na místě.

• Obecné souvislosti

Prohloubení finanční krize v některých členských státech se bezpochyby významně dotýká reálné ekonomiky, a sice z důvodu výše dluhu a potíží, kterým vlády při půjčování peněz z trhu čelí.

Komise velmi aktivně předkládala návrhy, jak na krizi a její sociálně-ekonomické dopady reagovat. V prosinci 2008 Komise v rámci ozdravného balíčku konkrétně navrhla řadu regulatorních změn s cílem zvýšit sazby příspěvků EZFRV použitelné na výdaje programů rozvoje venkova během roku 2009. Tohoto nástroje využily z výše uvedených zemí Řecko, Lotyšsko a Maďarsko.

• Platné předpisy vztahující se na oblast návrhu

Nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) stanoví společná pravidla použitelná na procesy programování, jakož i ustanovení ohledně správy programů, monitorování a hodnocení projektů.

Programy rozvoje venkova by měly být přezkoumány a uzpůsobeny po zbývající část programového období v případě, že by to bylo nezbytné k zajištění soudržnosti se strategickými směry Společenství, národním strategickým plánem a nařízením (ES) č. 1698/2005, v souladu s články 18 a 19 uvedeného nařízení.

Ustanovení čl. 26 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 1290/2005 stanoví, že průběžné platby se vypočítávají tak, že se sazba spolufinancování jednotlivých priorit použije na potvrzené veřejné výdaje na danou prioritu.

- **Soulad s ostatními politikami a cíli Unie**

Nevztahuje se na tento návrh.

2. KONZULTACE ZÚČASTNĚNÝCH STRAN A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Konzultace zúčastněných stran**

Návrh je v souladu s ostatními návrhy a iniciativami, které Evropská komise přijala jako odpověď na finanční krizi.

- **Sběr a využití výsledků odborných konzultací**

Nebylo třeba využít externích odborných konzultací.

- **Posouzení dopadů**

Návrh umožní Komisi, aby schválila vyšší sazby příspěvků EZFRV pro dotčené země na dobu, během níž se na ně vztahují mechanismy podpory.

Nebude třeba dodatečného rozpočtu, jelikož celkové finanční prostředky z fondů pro země a programy na programové období 2007–2013 se nemění.

3. PRÁVNÍ STRÁNKA NÁVRHU

- **Shrnutí návrhu**

- Navrhuje se změnit článek 70 nařízení Rady č. 1698/2005, aby bylo možné zvýšit sazbu příspěvků EZFRV použitelnou na programy rozvoje venkova v těchto členských státech až na maximální úroveň 95 % způsobilých veřejných výdajů v regionech způsobilých podle konvergenčního cíle, nejvzdálenějších regionech a na menších ostrovech v Egejském moři a na úroveň 85 % způsobilých veřejných výdajů v ostatních regionech na dobu, během níž se na tyto země vztahují mechanismy podpory.

Po přijetí rozhodnutí Rady o poskytnutí pomoci členskému státu v rámci podpůrných mechanismů předloží členský stát Komisi návrh na změnu svého programu rozvoje venkova, kterou se zvýší sazby spolufinancování EZFRV. Platby předložené po schválení této změny se budou těšit vyšší podpoře. Opatření bude platit jen dočasně a bude ukončeno, jakmile členský stát odstoupí od podpůrného mechanismu.

V souladu s obecnými zásadami použitelnými podle nařízení (ES) č. 1698/2005 se zvýšené sazby spolufinancování použijí pouze na platby uskutečněné poté, co příslušné programy rozvoje venkova, včetně nových finančních plánů, schválila Komise.

- **Právní základ**

Nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 ze dne 20. září 2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) stanoví společná pravidla použitelná na programovací procesy, jakož i ustanovení ohledně správy programů, monitorování a hodnocení projektů. Návrh změny nařízení (ES) č. 1698/2005 by měl být založen na člancích 42 a 43 Smlouvy o fungování Evropské unie.

- **Zásada subsidiarity**

Návrh je v souladu se zásadou subsidiarity, protože usiluje o poskytnutí větší podpory z EZFRV některým členským státům, které mají vážné obtíže nebo jim takové obtíže hrozí, a zejména problémy s hospodářským růstem, finanční stabilitou a se zhoršením schodku a zadlužením, což je mj. způsobeno i mezinárodním hospodářským a finančním prostředím. V této souvislosti je nezbytné vytvořit na úrovni Evropské unie přechodný mechanismus, který Evropské komisi umožní v rámci EZFRV uhradit náklady na základě ověřených výdajů s použitím vyšší sazby spolufinancování.

- **Zásada proporcionality**

Návrh je v souladu se zásadou proporcionality:

Současný návrh je skutečně přiměřený, neboť významně poskytuje zvýšenou podporu z EZFRV členským státům nacházejícím se v obtížích nebo ohroženým závažnými obtížemi způsobenými mimořádnými událostmi, které nemohou ovlivnit a které spadají pod podmínky nařízení Rady (EU) č. 407/2010 (o zavedení evropského mechanismu finanční stabilizace), nebo státům nacházejícím se v obtížích nebo vážně ohroženým obtížemi, které se týkají jejich platební bilance a které spadají pod podmínky nařízení Rady (ES) č. 332/2002. V případě Řecka vstoupila v platnost 11. května 2010 dohoda mezi věřiteli uzavřená společně s Aktem o úvěrovém nástroji eurozóny. Dohoda předpokládá, že období použitelnosti skončí ke dni třetího výročí jejího uzavření.

- **Volba nástrojů**

Navrhovaný nástroj: nařízení.

Jiné nástroje by nebyly vhodné z těchto důvodů:

Komise prozkoumala možnosti, které skýtá právní rámec, a s ohledem na dosavadní zkušenosti považuje za nutné navrhnout změny nařízení Rady č. 1698/2005. Cílem této revize je ještě více usnadnit využívání spolufinancování projektů tak, aby se urychlilo jejich provádění a také dopad takových investic na reálnou ekonomiku.

4. DOPAD NA ROZPOČET

Prostředky na závazky nebudou ovlivněny, neboť se nenavrhuje žádná změna maximálních částek z finančních prostředků EZFRV stanovených v operačních programech na programové období 2007–2013. V dotčeném období bude Komise proplácet náhrady na základě ověřených výdajů s použitím vyšší sazby spolufinancování. To se okamžitě promítne do dodatečných plateb daným členským státům za výdaje vykázané Komisi od data vstupu tohoto nařízení v platnost a po revizi programů rozvoje venkova.

Na základě předpovědí výdajů, jež dotčené členské státy zaslaly Komisi do dnešního dne, by bylo třeba vyplatit z rozpočtu na rok 2011 90 milionů EUR navíc, pokud by byl návrh schválen včas, a 470 milionů EUR z rozpočtu na rok 2012, jestliže se členské státy rozhodnou použít maximální povolenou sazbu spolufinancování.

Na základě žádosti členského státu o udělení prostředků a s přihlédnutím k vývoji u předkládání žádostí o průběžné platby přezkoumá Komise v roce 2012 potřebu vyplacení dodatečných prostředků a rozpočtovému orgánu popřípadě navrhne odpovídající opatření.

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 1698/2005, pokud jde o některá ustanovení týkající se finančního řízení pro některé členské státy, jejichž finanční stabilita je postižena či ohrožena závažnými obtížemi

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na články 42 a 43 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru¹,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů²,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Nebývalá celosvětová finanční krize a hospodářský útlum vážně poškodily hospodářský růst a finanční stabilitu a vyvolaly podstatné zhoršení finančních a hospodářských podmínek v několika členských státech. Konkrétně některé členské státy mají závažné obtíže nebo jim takové obtíže hrozí, zejména problémy s hospodářským růstem, finanční stabilitou a se zhoršením schodku a zadlužením, což je mj. způsobeno i mezinárodním hospodářským a finančním prostředím.
- (2) Přestože již byla přijata řada významných opatření včetně změn v právním rámci, která mají vyvážit její negativní vlivy, dopad finanční krize na reálnou ekonomiku, trh práce a občany je pocíťován v mnoha směrech. Tlak na vnitrostátní finanční zdroje vzrůstá, a proto by měly být podniknuty další kroky k jeho zmírnění, a to maximálním a optimálním využitím finančních prostředků z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (dále jen „EZFRV“).
- (3) Na základě čl. 122 odst. 2 Smlouvy, podle nějž může Unie poskytnout finanční pomoc členskému státu, jemuž z důvodu mimořádných událostí, které nemůže ovlivnit, nastaly obtíže nebo je vážně ohrožen závažnými obtížemi, byl nařízením Rady (EU) č. 407/2010 ze dne 11. května 2010 o zavedení evropského mechanismu finanční

¹ Úř. věst. L , , s. .

² Úř. věst. L , , s. .

stabilizace³ zaveden uvedený mechanismus s cílem zachovat finanční stabilitu celé Unie.

- (4) Prováděcími rozhodnutími Rady 2011/77/EU ze dne 7. prosince 2010⁴ a 2011/344/EU ze dne 30. května 2011⁵ poskytla Unie uvedenou finanční pomoc Irsku a Portugalsku. Finanční stabilita Řecka byla postižena vážnými obtížemi již před vstupem nařízení (EU) č. 407/2010 v platnost, a Řecko proto obdrželo finanční pomoc mimo jiné od ostatních členských států eurozóny.
- (5) Nařízení Rady (ES) č. 332/2002 ze dne 18. února 2002, kterým se zavádí systém střednědobé finanční pomoci platebním bilancím členských států⁶, zavedlo nástroj, na jehož základě poskytne Rada vzájemnou pomoc, pokud je platební bilance členského státu, který nepřijal euro, v obtížích nebo jí takové obtíže vážně hrozí.
- (6) Rozhodnutími Rady 2009/102/ES ze dne 4. listopadu 2008⁷, 2009/290/ES ze dne 20. ledna 2009⁸ a 2009/459/ES ze dne 26. června 2009⁹ byla Maďarsku, Lotyšsku a Rumunsku taková finanční pomoc poskytnuta.
- (7) Období, během kterého je Irsku, Maďarsku, Lotyšsku, Portugalsku a Rumunsku pomoc k dispozici, je uvedeno v příslušných prováděcích rozhodnutích Rady. Poskytování pomoci Maďarsku skončilo dne 4. listopadu 2010.
- (8) V případě Řecka vstoupila dohoda mezi věřiteli uzavřená společně s Aktem o úvěrovém nástroji eurozóny v platnost 11. května 2010. Dohoda předpokládá, že období použitelnosti skončí ke dni třetího výročí jejího uzavření.
- (9) Dne 11. července 2011 podepsali ministři financí ze 17 členských států eurozóny Smlouvu o založení Evropského mechanismu stability (ESM). Tato smlouva navazuje na rozhodnutí Evropské rady z 25. března 2011. Předpokládá se, že do roku 2013 převezme tato smlouva úkoly, které v současnosti plní evropský nástroj finanční stability (EFSF) a evropský mechanismus finanční stabilizace (EFSM).
- (10) Evropská rada v závěrech z jednání ve dnech 23. a 24. července 2011 uvítala záměr Komise posílit součinnost programu úvěrů pro Řecko s fondy Unie a podporuje snahy zvýšit schopnost Řecka využívat prostředky z fondů Unie, aby se díky zaměření na konkurenceschopnost a vytváření pracovních míst stimuloval růst a zaměstnanost. Evropská rada ve svých závěrech rovněž vítá a podporuje přípravu uceleného programu technické pomoci Řecku, kterou se zabývá Komise společně s členskými státy. Toto nařízení má snahy o součinnost podpořit.
- (11) S cílem usnadnit řízení finančních prostředků Unie, urychlit investice v dotčených členských státech a regionech a zlepšit dopad finančních prostředků na hospodářství je nezbytné umožnit zvýšení míry spolufinancování z EZFRV na 95 % způsobilých veřejných výdajů v regionech způsobilých podle konvergenčního cíle a na úrovni

³ Úř. věst. L 118, 12.5.2010, s. 1.

⁴ Úř. věst. L 30, 4.2.2011, s. 34.

⁵ Úř. věst. L 159, 17.6.2011, s. 88.

⁶ Úř. věst. L 53, 23.2.2002, s. 1.

⁷ Úř. věst. L 37, 6.2.2009, s. 5.

⁸ Úř. věst. L 79, 25.3.2009, s. 39.

⁹ Úř. věst. L 150, 13.6.2009, s. 8.

85 % způsobilých veřejných výdajů v ostatních regionech, jejichž finanční stabilita je postižena vážnými problémy.

- (12) V souladu s obecnými zásadami použitelnými podle nařízení (ES) č. 1698/2005 se zvýšené sazby spolufinancování použijí pouze na platby uskutečněné poté, co příslušné programy rozvoje venkova, včetně nových finančních plánů, schválila Komise. Je proto rovněž třeba určit postup, kterým mohou členské státy této možnosti využívat, jakož i mechanismus, který toto využívání zajistí.
- (13) Nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 ze dne 11. července 2006 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV)¹⁰ by proto mělo být odpovídajícím způsobem změněno.

¹⁰ Úř. věst. L 210, 31.7.2006, s. 25.

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

V článku 70 nařízení (ES) č. 1698/2005 se za odstavec 4b vkládá nový odstavec 4c, který zní:

„4c. Odchylně od limitů uvedených v odstavcích 3, 4 a 5 lze podíl příspěvku z EZFRV zvýšit maximálně na 95 % způsobilých veřejných výdajů v regionech způsobilých podle konvergenčního cíle, nejvzdálenějších regionech a na menších ostrovech v Egejském moři a na úroveň 85 % způsobilých veřejných výdajů v ostatních regionech. Tyto sazby se použijí na způsobilé veřejné výdaje nově uvedené v každém certifikovaném prohlášení o výdajích předloženém v průběhu období, v němž členský stát splňuje jednu z těchto podmínek:

- a) finanční pomoc je členskému státu poskytnuta podle nařízení Rady (ES) č. 407/2010 ze dne 11. května 2010 o zavedení evropského mechanismu finanční stabilizace* nebo je mu poskytnuta jinými členskými státy eurozóny před vstupem uvedeného nařízení v platnost;
- b) střednědobá finanční pomoc je poskytnuta v souladu s nařízením Rady (ES) č. 332/2002 ze dne 18. února 2002, kterým se zavádí systém střednědobé finanční pomoci platebním bilancím členských států**;
- c) finanční pomoc je členskému státu poskytnuta v souladu se Smlouvou o založení Evropského mechanismu stability.

Členský stát, který si přeje využít odchylky uvedené v prvním pododstavci předloží Komisi žádost, aby odpovídajícím způsobem změnila jeho program rozvoje venkova. Odchylka se použije, jakmile Komise změnu programu schválí, a její platnost vyprší, jakmile již členský stát nesplňuje žádnou z podmínek stanovených v prvním pododstavci písm. a), b) nebo c). Členský stát pak zašle Komisi návrh změny programu včetně nového finančního plánu v souladu s maximálními sazbami použitelnými před odchylkou.

Pokud členský stát Komisi nepředloží návrh na změnu svého programu rozvoje venkova, včetně nového finančního plánu ke dni, kdy již nesplňuje žádnou z podmínek stanovených v tomto odstavci prvním pododstavci písm. a), b) nebo c), nebo pokud oznámený finanční plán není v souladu s maximálními sazbami stanovenými v tomto článku odst. 3, 4 a 5, použijí se tyto sazby k uvedenému dni automaticky.

* Úř. věst. L 118, 12.5.2010, s. 1.

** Úř. věst. L 53, 23.2.2002, s. 1.“

Článek 2

Toto nařízení vstupuje v platnost dnem vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne [...].

*Za Evropský parlament
předseda*

*Za Radu
předseda*

LEGISLATIVNÍ FINANČNÍ VÝKAZ

FINANČNÍ VÝKAZ		AGRI/II/Ares/2011/880294 Rev 1 (JGS/dz) 6.20.2011.6		
		DATUM: 26/07/2011		
1.	ROZPOČTOVÁ POLOŽKA: 05 04 05 01	PROSTŘEDKY 2011: PZ: 14 407 971 311 EUR PP: 11 900 560 340 EUR		
2.	NÁZEV: Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV), pokud jde o finanční příspěvek z tohoto fondu pro některé členské státy			
3.	PRÁVNÍ ZÁKLAD: -			
4.	CÍLE: Změna nařízení č. 1698/2005 za účelem umožnění některým členským státům, jejichž finanční stabilita je vážně ohrožena, zvýšení sazby příspěvků EZFRV maximálně na 95 % způsobilých veřejných výdajů.			
5.	FINANČNÍ DOPADY (1)	OBDOBÍ 12 MĚSÍCŮ (v milionech EUR)	BĚŽNÝ FINANČNÍ ROK 2011 (v milionech EUR)	NÁSLEDUJÍCÍ FINANČNÍ ROK 2012 (v milionech EUR)
5.0	VÝDAJE – FINANCOVANÉ Z ROZPOČTU ES (v běžných cenách) – VNITROSTÁTNÍCH ORGÁNŮ – JINÝCH SUBJEKTŮ	-	PZ: - PP: + 90	PZ: - PP: + 470
5.1	PŘÍJMY – VLASTNÍ ZDROJE ES (DÁVKY/CLA) – VNITROSTÁTNÍ	-	-	-
5.0.1	ODHADOVANÉ VÝDAJE (v běžných cenách)	2011	2012	2013
	CA	-	-	-
	PA	+90	+470	-
5.1.1	ODHADOVANÉ PŘÍJMY	-	-	-
5.2	METODA VÝPOČTU:			
6.0	MŮŽE BÝT PROJEKT FINANCOVÁN Z PROSTŘEDKŮ UVEDENÝCH V PŘÍSLUŠNÉ KAPITOLE STÁVAJÍCÍHO ROZPOČTU?	ANO NE		
6.1	MŮŽE BÝT PROJEKT FINANCOVÁN PŘEVODEM MEZI KAPITOLAMI STÁVAJÍCÍHO ROZPOČTU?	ANO NE		
6.2	BUDE POTŘEBA DODATEČNÝ ROZPOČET?	ANO NE		
6.3	BUDE POTŘEBA ZAČLENIT PROSTŘEDKY DO BUDOUCÍCH ROZPOČTŮ?	ANO NE		
6.4	OSTATNÍ			
POZNÁMKY: (1) Pokud jde o prostředky na závazky, nebude mít úprava nařízení č. 1698/2005 finanční dopad, neboť celková částka pro rozvoj venkova i její roční rozdělení zůstávají beze změn. V případě plateb může zvýšení sazby spolufinancování vyústit ve vyplacení vyšších náhrad dotčeným členským státům. Pokud bude návrh schválen včas tak, aby se nová sazba uplatnila na žádosti o platby týkající se třetího čtvrtletí 2011, lze dodatečné platební prostředky nezbytné pro tento rok odhadovat na 90 milionů EUR. V roce 2011 se situace bude v případě potřeby řešit v souhrnném převodu. Odhady dodatečných plateb, jež se mají uskutečnit v roce 2012, činí 470 milionů EUR. Na základě žádostí členského státu o udělení prostředků a s přihlédnutím k vývoji u předkládání žádostí o průběžné platby přezkoumá Komise v roce 2012 potřebu vyplacení dodatečných prostředků a rozpočtovému orgánu popřípadě navrhne odpovídající opatření. Pro rok 2013 odhady vytvořeny nebyly, protože pokud budou výjimečné okolnosti zvýšené sazby				

spolufinancování i nadále ospravedlňovat, budou tyto důsledky zohledněny v rozpočtovém postupu. Jelikož se celková částka EZFRV nezmění, povedou dodatečné platby v letech 2011 a 2012 k rovnocennému snížení plateb na konci období.